

บทที่ 4

**สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม
และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม**

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินการของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่อทำปูนขาว) ของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด ประทานบัตรที่ 33350/16100 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับ ประทานบัตรที่ 33284/15927 พบว่า โครงการมีเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมืองจากรายละเอียดที่เสนอไว้ใน รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงดังนี้

1. เนื่องจากอายุประทานบัตรใกล้หมดลง บริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด จึงได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ 1/2561 (ประทานบัตรที่ 33284/15927) และคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ 1/2562 (ประทานบัตรที่ 33350/16100) พร้อมทั้งได้เสนอรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกันแก้ไขประกอบการต่ออายุประทานบัตรให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณา โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อรายงานฯ และกำหนดให้โครงการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้เดิมในการขออนุญาตประทานบัตร และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดเพิ่มเติม ตามหนังสือที่ อก 0506/5583 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2562

2. โครงการได้ขออนุญาตเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการ โดยขอทำเหมืองร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันจำนวน 6 แปลง ได้แก่ (1) ประทานบัตรที่ 33284/159270 ของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด (2) ประทานบัตรที่ 33350/16100 ของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด (3) ประทานบัตรที่ 32489/16114 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด โชคชัยศิลา (4) ประทานบัตรที่ 28610/16459 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด กลุ่มหน้าพระลานเหมืองหิน (5) ประทานบัตรที่ 28609/16501 ของห้างหุ้นส่วนจำกัด เขาใหญ่อุตสาหกรรม และ (6) ประทานบัตรที่ 19989/15865 ของบริษัท ศิลา sannit จำกัด โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาให้เปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมือง และให้ร่วมแผนผังโครงการทำเหมือง โดยให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดเพิ่มเติม ตามหนังสือที่ อก 0506/2877 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2565 ดังนั้นแผนผังที่ใช้ในการทำเหมืองปัจจุบันจึงเป็นฉบับที่ร่วมแผนผังโครงการฯ ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาอนุญาตในปี 2565

3. บริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี ได้ยื่นคำขอคืนสิทธิตามประทานบัตรที่ 33350/16100 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2567 เนื่องจากไม่สามารถออกแบบหรือขยายพื้นที่ทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเพื่อผลิตแร่ต่อไปได้อีก จึงไม่มีปริมาณสำรองแร่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ และไม่คุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ ดังนั้น สิทธิตามประทานบัตรแปลงนี้สิ้นสุดลง ตามหนังสือที่ สบ 0034(4)/1475 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2568

ปัจจุบันบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด จึงมีการทำเหมืองเฉพาะในเขตประทานบัตรที่ 33284/159270 เท่านั้น มาตรการฯ ที่ใช้ในการดำเนินงานในปัจจุบันจึงดำเนินการตามหนังสือแจ้งผลการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ ทส 1009.2/5261 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 มาตรการฯ ที่กำหนดในการอนุญาตต่ออายุประทานบัตร ตามหนังสือที่ อก 0506/5583 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2562 และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับการขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมืองตามหนังสือที่ อก 0506/2877 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2565

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูน (เพื่อทำปูนขาว) ของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด ประทานบัตรที่ 33350/16100 ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเดียวกันกับประทานบัตรที่ 33284/15927 ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/5261 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดในการอนุญาตต่ออายุประทานบัตร ตามหนังสือที่ อก 0506/5583 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2562 และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับการขอเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมืองตามหนังสือที่ อก 0506/2877 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2565 สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.2-1

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการฯ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	- ไม่มี	- ไม่มี
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติ แต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1) คุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดฝุ่นละอองรวมและฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน ในวันที่ 6-9 ตุลาคม 2568 บริเวณโรงโม่หินของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด วัดถ้ำศรีวิไล วัดถ้ำวิมานแก้ว และโรงเรียนบ้านคู้งเขาเขียว พบว่า ผลการตรวจวัดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ที่กำหนดค่ามาตรฐานของฝุ่นละอองรวมและฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอนไว้ไม่เกิน 0.33 มก./ลบ.ม. และ 0.12 มก./ลบ.ม. ตามลำดับ

2) ความทึบแสง

จากผลการตรวจวัดความทึบแสงของโรงโม่หินของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด ในวันที่ 7 ตุลาคม 2568 ในบริเวณปากโม่ สายพานลำเลียง และตะแกรงแยกขนาด พบว่า ผลการตรวจวัดทั้ง 3 สถานี มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยฝุ่นละอองจากโรงโม่ บด หรือย่อยหิน (พ.ศ.2539) ที่กำหนดค่าความทึบแสงไว้ไม่เกิน 20 เปอร์เซนต์

3) ระดับเสียง

จากผลการตรวจวัดระดับเสียง ระหว่างวันที่ 6-9 ตุลาคม 2568 พบว่า สถานีตรวจวัดบริเวณโรงโม่หินของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด วัดถ้ำศรีวิไล วัดถ้ำวิมานแก้ว และโรงเรียนบ้านคู้เขาเขียว ระดับเสียงที่ตรวจวัดได้ในทุกสถานีมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ.2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป และตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน ที่กำหนดค่าระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุดไว้ไม่เกิน 70 เดซิเบล(เอ) และ 115 เดซิเบล(เอ) ตามลำดับ

4) ความสั่นสะเทือน

จากการตรวจวัดความสั่นสะเทือนบริเวณสถานีตรวจวัดขอบแปลงประทานบัตรทางด้านทิศตะวันตกใกล้หอดูดาวหลัก 5 วัดถ้ำศรีวิไล และวัดถ้ำวิมานแก้ว ในวันที่ 6,7 และ8 ตุลาคม 2568 พบว่า ทุกสถานี มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียงและความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน

5) คุณภาพน้ำผิวดิน

จากการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินของบ่อชุมเหมือง ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 มีผลการตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ 3

6) ตะกอนท้องน้ำ

จากการเก็บตัวอย่างตะกอนดินของบ่อชุมเหมือง ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2568 มีผลการตรวจวัดอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน พ.ศ.2565

7) คุณภาพน้ำใต้ดิน

ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดิน ในวันที่ 6 ตุลาคม 2568 บริเวณบ่อบาดาลโรงโม่หินของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด และบ่อบาดาลวัดถ้ำศรีวิไล เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551 พบว่า ดัชนีที่ตรวจวิเคราะห์ทุกดัชนีมีค่าอยู่ในเกณฑ์

มาตรฐาน ส่วนระดับน้ำใต้ดินไม่สามารถวัดระดับน้ำบาดาลได้เนื่องจากเป็นบ่อที่มีการติดตั้งอุปกรณ์สูบน้ำไว้ จึงไม่สามารถเปิดออกเพื่อวัดระดับน้ำได้

8) เศรษฐกิจ-สังคม

จากการสำรวจความคิดเห็นในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 79 ตัวอย่าง เมื่อวันที่ 21-24 มีนาคม 2568 ของชุมชนบ้านคู้เขาเขียว หมู่ที่ 3 สามารถสรุปได้ดังนี้

ผลกระทบที่เคยได้รับจากกิจกรรมการทำเหมืองแร่ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 86.1 ไม่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการทำเหมืองแร่ และตัวอย่างที่เคยได้รับผลกระทบร้อยละ 13.9

ความวิตกกังวลในการประกอบกิจกรรมการทำเหมืองแร่ พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.7 ไม่มีความวิตกกังวลในการประกอบกิจกรรมการทำเหมืองของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด และตัวอย่างที่มีความวิตกกังวล ร้อยละ 1.3

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ ตัวอย่างเห็นว่า **ผลดี** ที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ ได้แก่ ช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้น ร้อยละ 24.2 สร้างงานให้กับประชาชนในชุมชน ร้อยละ 16.5 เสริมสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชน ร้อยละ 20.3 มีการปรับปรุงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ร้อยละ 22.0 และทำให้ชุมชนเจริญขึ้น ร้อยละ 17.0 สำหรับ **ผลเสีย** ที่กลุ่มตัวอย่างที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ ได้แก่ ปัญหาเสียงดัง ร้อยละ 6.3 ปัญหาด้านฝุ่นละออง ร้อยละ 93.7

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีความวิตกกังวลและส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจกรรมจากการทำเหมืองแร่ของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด โดยมีบางส่วนยังคงมีความวิตกกังวลและได้รับผลกระทบด้านฝุ่นละออง เสียง ความสั่นสะเทือน และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่ดีต่อโครงการที่จะช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้นและช่วยสร้างงานให้กับประชาชนในชุมชน อีกทั้งยังช่วยปรับปรุงด้านสาธารณูปโภค เช่น ถนน ไฟฟ้า และประปา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรการฯ ของโครงการ และจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการควบคุมฝุ่นละออง และควบคุมความเร็วรถบรรทุก

9) อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

พนักงานที่เข้าปฏิบัติงานภายในโครงการทำเหมืองของบริษัท ส.ศิลาทอง สระบุรี จำกัด มีจำนวนพนักงานทั้งหมด 44 ราย ได้เข้ารับการตรวจสุขภาพจำนวน 38 ราย ไม่ได้เข้ารับการตรวจสุขภาพจำนวน 6 ราย และในปี 2568 มีพนักงาน (ใหม่) ที่เข้าทำงานจำนวน 2 ราย ทางบริษัทฯ ได้จัดให้มีการตรวจสุขภาพพนักงานปีละ 1 ครั้ง โดยการตรวจครั้งล่าสุดในวันที่ 31 พฤษภาคม 2568 ทำการตรวจโดยโรงพยาบาลพระพุทธบาท รวมทั้งสิ้น 9 รายการ ผลการตรวจพบว่าปกติ 3-38 ราย ผิดปกติ 0-35 ราย หรือคิดเป็น 0.0-92.1 เปอร์เซ็นต์ โดยผลการตรวจที่พบความผิดปกติสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ สมรรถภาพการมองเห็น 92.1 เปอร์เซ็นต์ ภาวะความดันโลหิต 86.8 เปอร์เซ็นต์ และระดับความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด 63.2 เปอร์เซ็นต์ ทางโครงการได้ดำเนินการแจ้งพนักงาน และตรวจรักษาโดยใช้สิทธิ์ตามประกันสังคมต่อไป แก่ผู้ที่มีความผิดปกติดังกล่าว

4.4 ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ พบว่า ทางโครงการได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตามที่ปรึกษาได้ขอเสนอแนะให้โครงการปฏิบัติตามมาตรการฯ อย่างเคร่งครัดต่อไป